

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy - Kodeks postępowania
karnego oraz ustawy - Kodeks karny.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Andrzeja Śliwkę.

(-) Waldemar Andzel; (-) Iwona Ewa Arent; (-) Marek Ast; (-) Piotr Babinetz; (-) Anna Baluch; (-) Barbara Bartuś; (-) Mariusz Błaszczak; (-) Zbigniew Bogucki; (-) Joanna Borowiak; (-) Bożena Borys-Szopa; (-) Lidia Burzyńska; (-) Artur Chojecki; (-) Witold Wojciech Czarnecki; (-) Anita Czerwińska; (-) Władysław Dajczak; (-) Zbigniew Dolata; (-) Przemysław Drabek; (-) Magdalena Filipek-Sobczak; (-) Grzegorz Gaża; (-) Robert Gontarz; (-) Marcin Grabowski; (-) Marek Gróbarczyk; (-) Zbigniew Hoffmann; (-) Marcin Horała; (-) Paweł Hreniak; (-) Anna Krupka; (-) Andrzej Kryj; (-) Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk; (-) Ewa Leniart; (-) Joanna Lichocka; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Grzegorz Lorek; (-) Antoni Macierewicz; (-) Ewa Malik; (-) Jan Mosiński; (-) Zbigniew Rau; (-) Krzysztof Sobolewski; (-) Agnieszka Anna Soin; (-) Katarzyna Sójka; (-) Marek Suski; (-) Artur Szałabawka; (-) Krzysztof Szczucki; (-) Paweł Szrot; (-) Stanisław Szwed; (-) Andrzej Śliwka; (-) Krzysztof Tchórzewski; (-) Jan Warzecha; (-) Rafał Weber; (-) Teresa Wilk; (-) Elżbieta Witek; (-) Jarosław Zieliński; (-) Wojciech Michał Zubowski.

U S T A W A

z dnia ...

o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Kodeks karny

Art. 1. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37) po art. 517j dodaje się art. 517k w brzmieniu:

„Art. 517k. 1. Przepisy art. 517a-517f, art. 517ga-517h i art. 517j stosuje się odpowiednio do przestępstwa, o którym mowa w art. 222, art. 223 lub art. 226 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, popełnionego przeciwko żołnierzowi, funkcjonariuszowi Policji lub funkcjonariuszowi Straży Granicznej w związku z wykonywaniem przez niego czynności lub zadań służbowych.

2. Terminy, o których mowa w 517b § 1 i 3 liczy się od chwili ustalenia tożsamości sprawcy.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz.17) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 222 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Jeżeli czyn określony w § 1 został popełniony przeciwko żołnierzowi, funkcjonariuszowi Policji lub funkcjonariuszowi Straży Granicznej w związku z wykonywaniem przez niego czynności lub zadań służbowych, sprawca podlega karze pozbawienia wolności do lat 5.”;

2) w art. 226 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przepis art. 222 § 1a i 2 stosuje się odpowiednio.”.

Art. 3. 1. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się przepisy tej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc czynności dokonane zgodnie z przepisami dotychczasowymi.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Kodeks karny zakłada zwiększenie ochrony prawnej żołnierzy, funkcjonariuszy Policji oraz funkcjonariuszy Straży Granicznej, których dobra zostały naruszone podczas wykonywania czynności lub zadań służbowych.

Bezpieczeństwo to fundament stabilnego demokratycznego państwa. Jego gwarantem jest m.in. Wojsko Polskie, Straż Graniczna oraz Policja, które tworzą funkcjonariusze oddani Ojczyźnie. Zdając sobie sprawę z wyzwań obecnego świata, stajemy przed ważnymi pytaniami o kształt form wsparcia dla żołnierzy i funkcjonariuszy. Tych, którzy ryzykują zdrowie i życie dla dobra naszej Ojczyzny, broniąc jej granic i stojąc na straży bezpieczeństwa.

Coraz częściej jesteśmy obserwatorami wielu niepokojących zachowań. W przestrzeni publicznej pojawiają się ataki słowne, w których podważany jest autorytet żołnierza i funkcjonariusza. Odnotowuje się wiele przypadków czynnej napaści na żołnierzy i funkcjonariuszy, a także naruszenia ich nietykalności cielesnej.

Osoby pełniące służbę wojskową kierują się głęboko zakorzenionym przekonaniem o konieczności służby ojczyźnie, gotowości do poświęcenia i najwyższej odpowiedzialności za powierzone zadania. Są wierni słowom przysięgi zawartej w art. 12 ustawy o obronie Ojczyzny: "Ja, żołnierz Wojska Polskiego, przysięgam służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej, bronić jej niepodległości i granic. Stać na straży Konstytucji, strzec honoru żołnierza polskiego, sztandaru wojskowego bronić. Za sprawę mojej Ojczyzny w potrzebie krwi własnej ani życia nie szczędzić. Tak mi dopomóż Bóg."

Każdego dnia żołnierze i funkcjonariusze narażając swoje życie dbają o każdego mieszkańca naszego kraju. Skuteczna ochrona żołnierzy i funkcjonariuszy zwiększa bezpieczeństwo całego społeczeństwa. Obejmuje to nie tylko zabezpieczenie techniczne i medyczne, ale także skuteczną ochronę prawną. Projektowana ustawa zakłada podwyższenie kary za naruszenie nietykalności cielesnej żołnierza, funkcjonariusza Policji lub funkcjonariusza Straży Granicznej w związku z wykonywaniem przez niego czynności lub zadań służbowych do 5 lat pozbawienia wolności. Analogiczne przepisy zaproponowane

zostały w przypadku znieważenie funkcjonariusza, o którym mowa w art. 226 kodeksu karnego. Podwyższenie kar ma pełnić między innymi funkcję prewencyjną co skutkować ma obniżeniem współczynnika popełniania omawianych czynów zabronionych.

Projekt zakłada również objęcie przestępstw, o którym mowa w art. 222, art. 223 lub art. 226 Kodeksu karnego, popełnionego przeciwko żołnierzowi, funkcjonariuszowi Policji lub funkcjonariuszowi Straży Granicznej w związku z wykonywaniem przez niego czynności lub zadań służbowych, szczególnym trybem postępowania jakim jest postępowanie przyspieszone. Uzasadnieniem tego rozwiązania jest potrzeba szybkiej reakcji na czynną napaść, znieważenie oraz naruszenie nietykalności cielesnej żołnierza, funkcjonariusza Policji lub funkcjonariusza Straży Granicznej w związku z wykonywaniem przez niego czynności lub zadań służbowych, co w ocenie wnioskodawców projektu stanowi szczególnie uciążliwy społecznie czyn zabroniony. Postępowanie przyspieszone jest uzasadnione także ze względu na określone cechy sprawców, które mogą utrudniać procedowanie w trybie zwykłym.

Proponowane przepisy zakładają, że do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc czynności dokonane zgodnie z przepisami dotychczasowymi.

Noszenie munduru żołnierza Wojska Polskiego, funkcjonariusza Policji i Straży Granicznej to zaszczyt i wyróżnienie, ale jednocześnie obowiązki wobec Rzeczypospolitej - stania na straży jej porządku i bezpieczeństwa. Każdy, kto broni Ojczyzny zasługuje na najwyższe wyrazy uznania. Żołnierze i funkcjonariusze pełnią swoją służbę w poczuciu oddania Ojczyźnie i podejmują wyzwania, które niosą ze sobą ryzyko największej wagi. Aby żołnierze i funkcjonariusze mogli godnie pełnić swoją służbę, konieczne jest zapewnienie im odpowiedniej ochrony prawnej i społecznej. Zwiększenie kar za naruszanie dobrego imienia i nietykalności cielesnej żołnierzy i funkcjonariuszy jest jednym z najważniejszych kroków w tym kierunku. Silna ochrona prawna podnosi prestiż służby wojskowej i zachęca młodych ludzi do jej podejmowania.

Projektowana ustawa została poddana konsultacjom z przedstawicielami środowisk żołnierzy i funkcjonariuszy służb odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz uwzględnia sugestie tych formacji.

Projektowana ustawa nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej. Projekt nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowana ustawa nie pociąga za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projektowana ustawa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 28 sierpnia 2024 r.

BEOS-WPEiM-1855/24

SEKRETARIAT Z-OY SZEFA KS

L.dz. Ds.1120.219.2024(2)

Data wpływu 28.08.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Kodeks karny (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Andrzej Śliwka)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy zakłada dodanie art. 517k w ustawie z dnia 6 czerwca – Kodeks postępowania karnego¹ (dalej: kpk) oraz zmianę artykułów 222 i 226 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny² (dalej: kk). W projekcie proponuje się odpowiednie stosowanie przepisów kpk o postępowaniu przyspieszonym (artykułów: 517a-517f, 517ga-517h oraz 517j kpk) do przestępstw: naruszenia nietykalności cielesnej, czynnej napaści i znieważenia, jeśli przestępstwa te popełnione zostały przeciwko żołnierzowi, funkcjonariuszowi Policji lub funkcjonariuszowi Straży Granicznej w związku z wykonywaniem przez te osoby czynności lub zadań służbowych. Ponadto projekt przewiduje podwyższenie górnej granicy kary pozbawienia wolności w przypadku naruszenia nietykalności cielesnej żołnierza, funkcjonariusza Policji lub funkcjonariusza Straży Granicznej w związku z wykonywaniem przez te osoby czynności lub zadań służbowych.

Projekt zawiera przepisy przejściowe.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 37.

² Dz. U. z 2024 r. poz. 17.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. 818-WP.20.205.6.2024

Data wpływu 30.08.2024

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Odnosząc się do treści proponowanej regulacji należy wskazać następujące akty prawa UE:

- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/48/UE z dnia 22 października 2013 r. w sprawie prawa dostępu do adwokata w postępowaniu karnym i w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania oraz w sprawie prawa do poinformowania osoby trzeciej o pozbawieniu wolności i prawa do porozumiewania się z osobami trzecimi i organami konsularnymi w czasie pozbawienia wolności³;
- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1919 dnia 26 października 2016 r. w sprawie pomocy prawnej z urzędu dla podejrzanych i oskarżonych w postępowaniu karnym oraz dla osób, których dotyczy wnioski w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania⁴;
- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/13/UE z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie prawa do informacji w postępowaniu karnym⁵;
- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/64/UE z dnia 20 października 2010 r. w sprawie prawa do tłumaczenia ustnego tłumaczenia pisemnego w postępowaniu karnym⁶;
- zalecenie Komisji z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie prawa do pomocy prawnej przysługującego podejrzanym lub oskarżonym w postępowaniu karnym⁷.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Projekt przewiduje stosowanie przepisów o postępowaniu przyspieszonym do niektórych przestępstw popełnionych przeciwko funkcjonariuszom publicznym. Przepisy o postępowaniu przyspieszonym zawarte zostały w rozdziale 54a kpk i dotyczą m.in. korzystania przez podejrzanego i oskarżonego z pomocy obrońcy oraz prawa podejrzanego i oskarżonego do informacji w prowadzonym postępowaniu.

Kwestie korzystania przez podejrzanego i oskarżonego z pomocy obrońcy oraz prawa do informacji o prowadzonym postępowaniu są przedmiotem regulacji dyrektyw oraz zalecenia, wskazanych w pkt 2 niniejszej opinii.

Proponowana ustawa nie modyfikuje obowiązujących zasad postępowania przyspieszonego, zawartych w rozdziale 54a kpk, określających

³ Dz. Urz. UE L 294 z 6.11.2013, s. 1.

⁴ Dz. Urz. UE L 297 z 4.11.2016, s. 1 oraz L 91 z 5.4.2017, s. 40.

⁵ Dz. Urz. UE L 142 z 1.6.2012, s. 1.

⁶ Dz. Urz. UE L 280 z 26.10.2010, s. 1.

⁷ Dz. Urz. UE C 378 z 24.12.2013, s. 11.

prawa podejrzanego i oskarżonego do obrońcy oraz ich prawo do informacji o czynnościach podejmowanych w prowadzonym postępowaniu i nie zawiera regulacji sprzecznych z przywołanymi aktami prawnymi UE.

Wobec powyższego można uznać, że projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem UE.

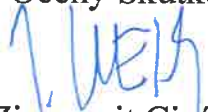
4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Kodeks karny nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Dorota Olejniczak
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślak

Deskryptory bazy REX: kodeks karny, kodeks postępowania karnego, funkcjonariusz publiczny, projekt ustawy, prawo UE

Warszawa, 28 sierpnia 2024 r.

BEOS-WPEiM-1856/24

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. DS.1120.319.2024

Data wpływu ... 28.08.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Kodeks karny (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Andrzej Śliwka) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt ustawy zakłada dodanie art. 517k w ustawie z dnia 6 czerwca – Kodeks postępowania karnego¹ (dalej: kpk) oraz zmianę artykułów 222 i 226 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny² (dalej: kk). W projekcie proponuje się odpowiednie stosowanie przepisów kpk o postępowaniu przyspieszonym (artykułów: 517a-517f, 517ga-517h oraz 517j kpk) do przestępstw: naruszenia nietykalności cielesnej, czynnej napaści i znieważenia, jeśli przestępstwa te popełnione zostały przeciwko żołnierzowi, funkcjonariuszowi Policji lub funkcjonariuszowi Straży Granicznej w związku z wykonywaniem przez te osoby czynności lub zadań służbowych. Ponadto projekt przewiduje podwyższenie górnej granicy kary pozbawienia wolności w przypadku naruszenia nietykalności cielesnej żołnierza, funkcjonariusza Policji lub funkcjonariusza Straży Granicznej w związku z wykonywaniem przez te osoby czynności lub zadań służbowych.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. DS-WP.020.203.F.2024

Data wpływu ... 30.08.2024

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 37.

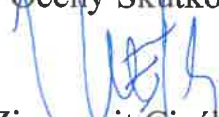
² Dz. U. z 2024 r. poz. 17.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Kodeks karny **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Autor:

Dorota Olejniczak
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik

Deskrytory bazy REX: kodeks karny, kodeks postępowania karnego, funkcjonariusz publiczny, projekt ustawy, prawo UE